

Jacht van een Indische Kuifarend *Spizaetus cirrhatus*

Adriaan Dijkse & Gerard Ouweneel

In het kader van een vogelreis door het zuiden van Sri Lanka bracht een groepje Nederlandse vogelaars op 26 november 2012 een ochtendbezoek aan het Udawalawe National Park, een park dat onder andere een populatie Aziatische Olifanten *Elaphus maximus* huisvest. Het reservaat presenteert zich als een savannelandschap met lage struikgroepen en verspreid een enkele hoog opgaande boom. Mede dankzij de aanwezigheid van een merencomplex was Udawalawe een van de vogelrijkste gebieden op de route. Er waren veel roofvogels. Bij de circa acht uren durende excursie op en neer richting de meren was de score 3 Aziatische Wespeneienv *Pernis ptilorhynchus*, 8 Grijsze Wouwen *Elanus caeruleus*, 12 Brahmaanse Wouwen *Haliastur indus*, 5 Witbuikzeearenden *Haliaeetus leucogaster*, 1 Indische Slangenarend *Spilornis cheela*, 6 Dwergarenden *Hieraaetus pennatus*, 1 Torenvalk *Falco tinnunculus* en 10+ Indische Kuifarenden. Deze laatste, de Changeable Hawk Eagle, die men op Sri Lanka bij voorkeur Crested Hawk Eagle noemt, was de meest waargenomen roofvogel in Udawalawe, zij het dat, omdat heen en terug dezelfde route werd genomen, enige dubbelstellingen niet uit te sluiten waren.

In het begin van de middag en al op de terugweg was er een stop voor een laag passerende Witbuikzeearend. Getuige een fors nest in een eindje weg staande hoge boom hield deze mogelijk ter plekke territorium. Alweer op punt om verder te gaan trok in de top van een dichtbij staande, paar meter hoge struik een beweging de aandacht. Het was een roofvogel, wiens lange kuif wees op een Indische Kuifarend, een soort die we eerder die dag al een paar maal hadden gezien. De vogel keurde ons groepje geen blik waardig en ging door met vanaf zijn hoogzit de grond geconcentreerd te scannen. Daarvoor nam de arend de tijd, maar op zeker moment spurte ze naar de top van een twintig meter verder staande struik, vanwaar direct daarop de vogel zich in de grasachtige bodembedekking stortte. Kennelijk had de arend al vanaf zijn eerste post potentiële prooi bespeurd, maar bood de tweede post een gunstiger uitvalspositie. Het was dan ook raak. De vogel kwam omhoog met in een van de poten een uit de kluiten gewassen knaagdierachtig beestje dat hij, na plaats te hebben genomen op een dichtbij staand paaltje, terstond begon te openen. Al na enkele plukbewegingen nam de arend het naar schatting toch tenminste 10 centimeter lange dier in de snavel, waarna hij het beestje in zijn geheel in een paar slikbewegingen naar binnen werkte. Daarna vloog de arend weg.

De Indische Kuifarend staat te boek als een standvogel, zij het dat onvolwassen vogels kunnen uitzwerven (Ferguson-Lees & Christie 2001). Deze auteurs geven een territoriumgrootte op van 1 paar/1200 km². Het aantal exemplaren op 26 november 2012 in Udawalawe overtrof deze dichtheid ruimschoots, hetgeen dus mogelijk het gevolg is

van de vastgestelde dispersie. Volgens Harrison (2011) is de soort op Sri Lanka een gewone broedvogel, waarvan het broedseizoen valt in de maanden januari-februari en mei-juli.

Indische Havikarend op de uitkijk, Udawalawe National Park, 26 november 2012 (Foto: Adriaan Dijkssen). *Changeable Hawk-eagle on the look-out, Udawalawe National Park, 26 November 2012.*

De vogel strijkt af, richting prooi, Udawalawe National Park, 26 november 2012 (Foto: Adriaan Dijkssen). *Heading for a prey.*

Prooi manoeuvreren alvorens die door te slikken, Udawalawe National Park, 26 november 2012 (Foto: Adriaan Dijkzen). *The prey just before being swallowed.*

De opvallende concentratie in Udawalawe kan dus mede als oorzaak hebben dat het bezoek buiten het broedseizoen viel. De jachttechniek wordt beschreven door Ali & Ripley (1983). De op Sri Lanka thuishorende Indische Kuifarend behoort tot de vorm *Spizaetus cirrhatus ceylanesis*. Deze wijkt af van de andere vormen in het enorme broedgebied dat deze soort bestrijkt door een lange(re) kuif (>10 centimeter). Welnu, de kuif van onze vogel was inderdaad formidabel.

Summary

Dijkzen A. & Ouweneel G. 2013. A hunting Changeable Hawk-eagle *Spizaetus cirrhatus*. De Takkeling 21: 141-143.

A Changeable Hawk-eagle captured a large rodent in Udawalawe National Park in Ceylon on 26 November 2012. The bird hunted, in full view of a party of birders, from the top of a shrubbery, and swallowed the rather large prey whole.

Literatuur

Ali S. & Ripley S.D. 1983. Handbook of the Birds on India and Pakistan. Compact Edition. Oxford University Press, Oxford.

Ferguson-Lees J. & Christie D.A. 2001. Raptors of the world. Christopher Helm, London.

Harrison J. 2011. A field guide to the birds of Sri Lanka. Oxford University Press, Oxford.

Adressen:

Adriaan J. Dijkzen, Rommelpot 7, 1797 RN Den Hoorn RuigeHoek@cs.com

Gerard L. Ouweneel, Lijster 17, 3299 BT Maasdam glo@xs4all.nl